

RUS-dokumentet, politisk närvaro och regionalt ledarskap

Allt vi gör och planerar att göra måste beaktas ur ett hållbarhetsperspektiv. På riktigt. Hur RSP och RUS ska integrera Agenda 2030 och de 17 globala målen för hållbar utveckling behöver vi diskutera mer. Hur kan de konkretiseras på de olika nivåerna från strategi till handlingsplaner och vad innebär de för vilka förslag som läggs fram?

RSP synpunkter

Mycket av det som står i strategierna har funnits med länge men utan några större avtryck i de politiska prioriteringarna vad gäller landsbygderna. Mycket har snarare försämrats än utvecklats. Vad har hänt i praktiken? Kollektivtrafiken har försämrats för landsbygdsbor, satsningar på mindre vägar har Trafikverket löst genom att sänka hastigheten. Postnord vill inte ta det ansvar som förväntas. Underhållet av svensk järnväg är eftersatt... Skapar man centra skapar man periferier som förstärks av språk och begrepp, liksom talade och outtalade utgångspunkter, exempelvis den urbana normen.

”Dokumentet som är den regionala utvecklingsstrategin ska tala om för oss vilka områden i länet som är vad, vilka förutsättningarna är i dessa områden ifråga om till exempel befolkning, utbildningsnivåer och näringsstruktur eller vilka behoven är i olika områden. I samråd med intressenter i länet, peka ut vilka geografiska områden i länet som särskilt bör uppmärksammas i det regionala tillväxtarbetet ur ett landsbygdsperspektiv, varför dessa områden bör uppmärksammas särskilt samt att nationella myndigheter bör ta hänsyn till dessa geografiska områden i genomförandet av sektorspolitiken.”

Förslag från RSP vad strategidokumentet bör innehålla

- Beskriv de regionala förutsättningarna med hjälp av statistik och strukturbilder. Dokumentet bör beskriva systemet Dalarna med dess olika delar, hur dessa delar hänger ihop, vilka funktionella samband som finns mellan delarna och vilken offentlig och kommersiell service som bör finnas i länets olika delar.
- Definiera landsbygd-er utifrån gleshet/täthet och tillgänglighet. Definitioner som kan fungera som utgångspunkt och underlag för planering och beslut.
- Åtgärder i propositionen En sammanhållen politik för Sveriges landsbygder som är genomförbara i vår region/vår geografi tas med i RUS-arbetet.
- Främja lokal utveckling, genom stöd till lokala initiativ och samarbeten avseende bl.a. servicelösningar, besöksnäringen och servicesamordning med offentlig och ideell verksamhet.
- Definiera lägsta nivå för offentlig service
- Prioritera och tala om varför landsbygden är viktig – genererar ekonomiska värden/produktionsvärden. Bidra med kunskap om, och förståelse för länets olika geografiska förutsättningar.
- Beskriva problem med statliga regleringar som gör att bygdens resurser inte kommer bygden till del och hur det ska kunna förändras. Ex. återflödessystem för vinster av produktionsvärden som skog och vattenkraft.

- Skapa utrymme för att utveckla nya idéer och möta nya trender. Ett sätt är att inte låsa fast medlen i stuprör. Ett annat är att i flernivåsamverkan ha en dialog om den långsiktiga utvecklingen av landsbygdspolitiken. Här lyfts särskilt nya transportlösningar, delningsekonomi och idéburet offentligt partnerskap, (IOP), samhällsentreprenörskap och digitalisering.
- Tydliggör vilka roller de olika aktörerna har i genomförande av politiken.
- Avsätt personella resurser och kompetens samt medel som finns för regional tillväxt för att möta upp olika intressenters behov av landsbygdsutveckling.
- Varje bygd har sina unika förutsättningar samtidigt som de faktorer som skapar framgång är snarlika. Därför ska de skilda villkoren för kommunerna beaktas i planeringen av insatser i RUS och RSP. I det arbetet ska Region Dalarna vara ett stöd för samordning, kunskapsöverföring och information.
- Kompetens är en av grunderna för ekonomisk tillväxt och utveckling. Det gäller inte minst i landsbygderna. Tillgång till högre utbildning i närområdet är därför viktigt för landsbygdernas näringsliv och för den offentliga sektorn.
- Skapa förutsättningar att driva utvecklingsarbete i ett brett sammanhang. Alltför avgränsade insatsområden riskerar att bli kontraproduktiva. Ytterst handlar det om att skapa miljöer man vill besöka, där man vill bo eller driva företag. Då är det viktigt att se sambanden mellan ex. besöksnäring, högskola, vägar och bredband, bostadsbyggande och kommersiell och offentlig service. Då skulle också de olika stödsystemen bli mer effektiva och långsiktiga.
- Utveckla metoder och verktyg som gör att människor som bor i särskilt sårbara och utsatta glesbygdsområden fortsättningsvis har tillgång till en grundläggande nivå av kommersiell och offentlig service.

Arbeta för:

- Att staten tar ett särskilt ansvar för att medborgare och näringsliv också fortsättningsvis ska ha tillgång till en grundläggande nivå av kommersiell service.
- Att staten tar ett fortsatt ansvar för att tillhandahålla en fungerande samhällsomfattande posttjänst och apotek liksom att grundläggande betaltjänster och betalinfrastruktur motsvarar samhällets behov.